

cyklus: Otvorená kniha

Alexander Lisičnyj

téma: S čím prichádzame k Bohu

Vitajte, drahí priatelia. Sme radi, že sa znova stretávame pri relácii Otvorená kniha. Dnes je našim hosťom pastor Alexander Lysičnyj, ktorý je kandidátom filologických vied. Alexander, dnes by sme sa chceli porozprávať o tom, že v Božom slove existuje výraz: „predstúpiť pred Božiu tvár“. Môžete nám dnes povedať, čo to znamená a kde sa to spomína vo Svätom písme?

Vo Svätom Písme sa neraz hovorí o tom, čo očakáva Boh od človeka. Od človeka, ktorý hľadá Jeho tvár a ktorý chce predstúpiť pred Božiu tvár. Jedno z najzaujímavejších a najpopulárnejších miest vo Svätom písme je podobenstvo Ježiša Krista o farizejovi a o publikánovi. Toto podobenstvo je napísané v 18. kapitole evanjelia Lukáša. Ježiš v ňom hovorí: *„Dvaja mužovia vstúpili do chrámu, aby sa modlili; jeden farizej a druhý publikán.“* Farizejovia boli spravodliví ľudia, ktorí viedli „slušný“ spôsob života. Pričom život farizeja má duchovné nasmerovanie, on venoval svoj život štúdiu Svätého písma. Áno, mal študovať Písmo a žiť podľa Písma. Publikán je človek, ktorému sa nedarí žiť podľa Písma a možno ani vždy nechce žiť tak, ako hovorí Sväté písmo, Božie slovo. A tu Ježiš hovorí, že vošli do chrámu dvaja úplne rozdielni ľudia, no obaja vošli s rovnakým cieľom: predstúpiť pred Božiu tvár.

A kresťania, ktorí už 2000 rokov čítajú tento príbeh, často veľmi negatívne vnímajú obraz farizeja v tomto podobenstve, pretože farizej je symbol povýšenectva, pýchy, samolúbosti a publikán je obrazom zmierenia, pokory voči Bohu a všeobecne sa uvažuje sa, že Boh očakáva práve publikánov.

Alexander, poďme si prečítať, aké slová hovorí farizej, ktoré nám možno potvrdia to, čo hovoríte - že je to pyšný a namyslený človek, ktorý sa hrdí svojou spravodlivosťou – a aké slová o sebe hovorí publikán, ktoré nám prezradia, čo si on o sebe myslí.

Keď si čítame toto podobenstvo, zostáva v nás taký pocit, že nie všetko sa vždy dá povedať slovami alebo niekedy človek o to viac môže klamať slovami a zároveň skrývať svoje skutočné pocity. Preto, keď sa pozrieme, čo hovorí farizej, sú to slová pokorného človeka a nie hrdého. On hovorí: „Bože, ďakujem ti zato, že nie som taký, ako ostatní ľudia“. A ďalej farizej vymenováva tie zásluhy, ktoré On má. No, na začiatku farizej veľmi jasne vyslovuje, komu patrí hlavná zásluha. Bohu. On hovorí: „Ja Ti, Bože, ďakujem, že nie som taký, ako ostatní ľudia. Ty si toto so mnou urobil. A ja som prišiel do chrámu, aby som sa ti poďakoval, že mi sa darí žiť spravodlivým životom“. Jediné, čo nie je správne a čo farizej hovorí „ako tento publikán“. On prichádza do Božieho chrámu, pred Božiu tvár, no nezaujímá ho len Božia tvár, on sa porovnáva s inými. Pričom si myslí, že on je lepší ako iní. Áno. Hoci vidíme, že farizej sa teší: „Bože, som rád, čo si so mnou urobil. Nie som taký, ako tento publikán. Ty si urobil zázrak v mojom živote“.

Na druhej strane publikán volá k Bohu: „Bože, buď milostivý ku mne hriešnemu“. Tu sa nehovorí, že publikán odchádza z chrámu s pevným presvedčením začať nový život. A preto nevieme, čo bolo v hĺbke srdca publikána. Možnože publikán klamal slovami. On vošiel do chrámu, pričom chápe, že Boh pozná jeho život, vie, že sa nikam neskryje a hovorí: „Bože, buď milostivý ku mne hriešnemu, prišiel som pred Tvoju tvár. Vieš, možnože odídem z chrámu a budem žiť rovnako a potom možno zase k Tebe prídem k tebe a poviem: „Buď milostivý ku mne hriešnemu“.“ Preto v tomto podobenstve nie je všetko také jednoznačné.

Keď budeme čítať povrchno, môžeme ľahko povedať, že takíto sú farizeji a takíto sú publikáni, takto to treba a takto netreba ... a vyvodiť nejaké závery. No je veľmi dobre, že rozmýšľanie nad tým, ako má človek predstúpiť pred Božiu tvár, neobsahuje len Ježišovo podobenstvo o farizejovi a publikánovi. A myslím si, že 5. žalm z knihy Žalmov je rozšíreným objasnením tohto príbehu - čo skutočne očakáva Hospodin od človeka, keď prestupuje pred Jeho tvár. Tento žalm je skúsenosť kráľa Dávida, ktorý prišiel pred Božiu tvár.

Na samom začiatku Dávid stojí pred Božou tvárou a vyslovuje zvláštne slová v 2. verši: „Hospodine, počuj moje slová, rozumej tomu, čo hovorím v tichej pokore. (RJ preklad: porozumej mojim myšlienkam)“. Pozoruhodné. Keď čítame celú knihu Žalmov, spomenieme si na 139. žalm, kde Dávid hovorí: „Lebo ešte ani nemám slova na jazyku, a hľa, Hospodine, ty to vieš všetko“. Týmto Dávid hovorí: „Hospodine, moje myšlienky, moje slová sú otvorené pred Tebou“. A tu Dávid prichádza pred Božiu tvár a hovorí: „Hospodine, počuj moje slová“. Teda, akoby Boha bolo treba o to prosiť, hoci On aj tak všetko počuje.

Prečo Dávid takto hovorí? To nie je len krásny rečnícky obrat. Nie. Ide o to, že Dávid veľmi dobre rozumel váhe našich ľudských slov v závislosti od kontextu, v ktorom sa slová vyslovujú.

Žijeme vo svete slov. Veľmi často nehovoríme veci vážne, seriózne a ani si neuvedomujeme význam slov, ktoré hovoríme. A toto je prvý krok na ceste človeka k Bohu, na ceste, na ktorej predstupujeme pred Božiu tvár: „Bože, doteraz som hovoril veľa prázdnych, nepodstatných slov a teraz som predstúpil pred Teba a toto je minúta, hodina obrovskej zodpovednosti. A odteraz si uvedomujem, že každé moje slovo - a nielen slovo, ale aj myšlienka - zaznie pred Tvojou tvárou a preto každé slovo poviem vedome a preto cítim pred Tebou veľkú zodpovednosť. Ja nemôžem klamať“.

Máme byť čestní vo svojich slovách. Áno. „Nemôžem hovoriť prázdne slová v Tvojej prítomnosti, nerozmyslené slová. Viem, že Ty rozumieš mojim slovám. Viem Bože, že sa každým mojim slovom, s každou svojou myšlienkou spolieham na Tvoju spravodlivosť a svätosť“. A Dávid prichádza pred Boha práve s takým duchom, s takým stavom srdca. A týmto hovorí: „A čo budem ďalej hovoriť Bože, to nie sú prázdne slová, to nie je klamstvo srdca alebo úst. To sú slová, ktoré vyvierajú z môjho srdca“.

A ďalej hovorí: „Pozoruj na hlas môjho pokorného volania, môj Kráľu a môj Bože, lebo sa tebe modlím“. Dávid volá k Bohu. Tu prebieha druhý krok, druhý stupeň pri komunikácii v Bohom.

Priznal, že jeho slová a myšlienky majú pred Božou tvárou obrovskú váhu. A tu hovorí: „Bože, ty si môj Kráľ“. Pozoruhodné je, že kráľ Dávid prichádza pred Božiu tvár, pred Kráľa kráľov a hovorí: „Bože, ja síce môžem byť kráľom svojich poddaných, ale keď k Tebe teraz prichádzam, skladám všetky svoje ľudské uniformy, všetky svoje tituly, všetky svoje úspechy. Teraz nie ja som kráľ, ale ty si Kráľ“.

Veľmi často ľudia, ktorí predstupujú pred Božiu tvár, vchádzajú do Božieho chrámu so všetkými svojimi symbolmi statusu. „Ja, vysokoškolsky vzdelaný človek, ja som tu, prišiel som k tebe. Som riaditeľ nejakej veľkej firmy, ja som prišiel k Tebe“. A Boh hovorí: „Keď chceš predstúpiť pred Moju tvár, pamätaj si, že si len človek a nikto iný! Pre Boha nemajú význam ani naše kráľovské prednosti, intelektuálne schopnosti, či je náš rodokmeň známy alebo nie. A Dávid to veľmi dobre chápe a hovorí: „Bože, pred Tebou som len jednoduchý človek. Hriešny, chorý, slabý, bezvýznamný“. A Dávid hovorí: „Ty si môj Kráľ, Bože! Ja som prišiel k tebe, každé moje slovo má váhu, prišiel som k tebe ráno: „Čuj, Hospodine, hlas môj zrána; zrána Ti robím prípravu a vyčkávam“ (4. verš). Teda, hneď ako sa zobudil.

Áno. Tu je veľmi dôležitý moment. V žalmoch sa veľmi často spomína výraz „skoro ráno“. Prečo? Dávid zdôrazňuje: „Bože, len čo som sa zobudil, pochopil som, že Ty si to najdôležitejšie v mojom živote. Neurobil som ako ostatní ľudia, nezačal som sa zaoberať nejakými každodennými vecami, ja dávam prioritu Tebe v dni, ktorý plynie, ktorý sa začína. A teraz som prišiel k Tebe, zrána predstúpim pred Teba a ďalej hovorí „a budem vyčkávať“. Toto jediné slovíčko „vyčkávam“ vypovedá o najväčšej pokore kráľa. „Prišiel som k Tebe, Bože, na stretnutie s Tebou. To je tvoj dar. Môžem len s pokorou očakávať, že sa mi odhalíš, zjaviš mi seba. Nemôžem vyžadovať, nemôžem trvať na niečom. Bože, ja čakám“. To hovorí kráľ, na príkaz ktorého sa konalo hneď a zaraz. Príde pred Božiu tvár a hovorí: „Bože, čakám“.

Mnohým veriacim ľuďom chýba trpezlivosť, veľmi chcú, aby im Boh odpovedal tak, ako oni chcú a v tom čase, ktorý oni chcú. Prichádzajú s tým, že im je treba odpoveď teraz hneď. A Dávid hovorí: „Nie, ja viem, pred kým stojím. Ty si Kráľ, Ty vieš, kedy bude lepšie. A mojou vecou je čakať“. A počas momentu očakávania, Dávid nielen hovorí, on rozmýšľa. Tu nie je pauza. On rozmýšľa, aký je Boh. Ja na Teba čakám.

Ľudia hovoria: „chcem stretnúť Boha“. A kto si ty, človek a kto je Boh? Ty vieš, čo to pre teba znamená stretnúť Boha? A Dávid rozmýšľa. On hovorí: „*Lebo Ty nie si Bohom, ktorý záľubu má v bezbožnosti; u Teba nemá miesta nešľachetník. 6 Chvastaví nasmú sa Ti postaviť pred oči; Ty nenávidíš všetkých, ktorí pášu nepravosť. 7 Zahubiš luhárov; vrah a klamár ošklivia sa Hospodinovi.*“ Vyzerá to tak, že David teraz premýšľa, ako premýšľa ten farizej. Bože, ja som prišiel, ale bezbožní neprídu pred Tvoju tvár. Ja som lepší.

Ale to je úplne niečo iné! Dávid veľmi dobre chápe, že on nie je lepší ako nespravodliví, ktorí sa Hospodinovi ošklivia, preto v 8. verši hovorí: „*Ale ja z Tvojej veľkej milosti smiem vstúpiť do Tvojho domu, pred Tvojím svätým chrámom klaňať sa budem v bázni pred Tebou*“. To sú veľmi pozoruhodné slová. On tu hovorí: „ja z Tvojej veľkej milosti“. Nie podľa mojich zásluh.

„Bože, nehovorím, že nie som taký ako títo ľudia, môžem sa kedykoľvek zachovať ako tí nespravodliví – chvastavo, nespravodlivo, klamársky - som rovnaký ako oni. A keď sa naše stretnutie uskutoční, Bože, je to len kvôli Tvojej veľkej milosti. Nie som toho hodný“.

A mnohí ľudia, ktorí predstupujú pred Božiu tvár a hľadajú Ju, neberú na vedomie Božiu svätosť. Myslia si, že Boh je nejaká bábka, ktorou môžu manipulovať. Prichádzajú k Bohu so svojou samo spravodlivosťou a spoliehajú sa na seba, nato, čo si zaslúžili, čo získali a nespoliehajú sa na Božiu milosť. A Dávid to veľmi dobre chápe, pamätá si na svoj príbeh s Batšebou, keď prakticky zabil človeka a zobral si jeho ženu. On si nato pamätá, vie nakoľko je nedokonalý. A preto, keď on tam hovorí: *„Lebo Ty nie si Bohom, ktorý záľubu má v bezbožnosti; u Teba nemá miesta nešľachetník. 6 Chvastaví nesmú sa Ti postaviť pred oči; Ty nenávidíš všetkých, ktorí pášu nepravosť“* – on tu hovorí o sebe. „Bože, ja počkám. A kto som ja?“ Často kričíme v hneve: „A kto si ty, Bože?“ Tie slová sa vracajú k nám: „A ty si kto?“ A Dávid veľmi jasne chápal toto: „A ty si kto?“ A preto hovorí: „Bože, ja vyčkávam. Čakám na Tvoju veľkú milosť! A bez Tvojej milosti vôbec nie je možné sa stretnúť“.

A ďalej hovorí: *„Ale ja vstúpim do Tvojho domu, pred Tvojím svätým chrámom klaňať sa budem...“*. Prečo sa klania chrámu? Pretože v chráme, vo svätyni bola „šekina“ t.j. miesto Božej slávy, miesto Božej prítomnosti. On sa neklania stavbe chrámu, on sa klania Bohu, ktorý tam prebýva.

On hovorí: *„... v bázni pred Tebou“*. Zdôrazňuje, že človek, ktorý prežil toto vedomie Božej svätosti a svojej nedokonalosti, bude predstupovať pred Božiu tvár a dúfať v Božiu milosť v bázni pred Hospodinom. V knihe Príslovia 8,13 je napísané, že *„bázeň pred Hospodinom znamená nenávidieť zlo“*. Dávid hovorí, čo je to za bázeň. Hovorí: „Bože, keď budeš chcieť, tak vojdem do toho chrámu. Ja ako človek milujem zlo. Ale bázeň pred Tebou mi dáva nelásku ku zlu“. Okrem toho, takisto v knihe Príslovia je napísané, že bázeň predchádza pokora, bázeň pred Bohom! Vidíte, krátke slová, niekoľko slov a v nich je taká hlboká podstata. „Bože, ako ja vojdem, podľa Tvojej milosti? Vojdem, pretože Ty mi dáš nenávisť ku zlu. A ja vojdem preto, pretože Ty, Bože, si pokoril moje srdce“.

A keď sa Dávid takto vyznáva Hospodinovi, začína prosiť. Srdce je pripravené na stretnutie s Bohom, Božia milosť našla Dávda a ďalej sa začínajú prosby. A o čo prosí Dávid? Čo chce Dávid? Keď ľudia dnes prichádzajú do chrámu, začínajú prosiť Boha a vymenovávať: „Bože, daj mi to, to a to a ešte aj toto. A keď Ty mi dáš, vtedy budem v Teba veriť a keď nedáš, nebudem v Teba veriť.“ O čo prosí Dávid? 5. žalm, 9. verš: *„Hospodine, ved' ma vo svojej spravodlivosti, pre tých, čo za mnou sledia, urovnaj svoju cestu predou mnou.“* Čo chce? Vidíme, že hovorí: „Hospodine, mám nepriateľov, sú to ľudia, s ktorými mám veľmi zložité vzťahy“.

A tu sa Dávid radikálne odlišuje od väčšiny tých, ktorí sa takisto modlia k Bohu. Pretože dnes je veľa ľudí, ktorí majú nepriateľov, závistníkov okolo seba, prídu pred Božiu tvár a hovoria: „Znič ich Bože. Oni nie sú hodní stáť pred Tvojou tvárou. Pozri, aký som ja a pozri, akí sú oni“.

A Dávid hovorí: „*ved' ma vo svojej spravodlivosti*“. Keď stojí pred Božou tvárou, veľmi dobre si uvedomuje svoju hriechnosť a hovorí: „Bože, keď ma Ty nepovedieš, budem taký istý ako moji nepriatelia“.

Veľmi často ľudia, ktorí bojujú so svojimi nepriateľmi, sa stávajú podobní svojim nepriateľom. A Dávid rozumie, že on visí na vlásku Božej milosti. Ešte trošku a on sa stane rovnaký. A najhoršie pre Dávida je, keď takým stane a pritom si to nevšimne. A preto hovorí: „Bože, Ty ma ved' vo svojej pravde. Keď ma Ty budeš viesť, vtedy bude všetko dobre. Inak budem taký, ako moji nepriatelia. A on hovorí – 10. verš: „*Lebo niet nič istého v ich ústach; ich vnútro je samá skaza; ich hrdlo otvorený hrob; jazykom úlisne hovoria*“. Strašný obraz.

Keď čítame tie slová, hneď si spomenieme na ľudí, ktorých sme stretli vo svojom živote a sú takí. Ved' každý z nás klame, každý z nás pozná, čo je klamstvo. Vieme to, no nechceme si to priznať. Ved' už len úsmev vtedy, keď sa mi nechce usmievať, je klamstvo. Aj vtedy, keď chválim človeka, ktorý si to nezaslúži. Teda človek je preplnený klamstvom, nečestnosťou, nepravdou, zlom. A apoštol Pavel v liste Rimanom hovorí: „*každý človek je luhár*“. Základom ľudskej existencie hriechníka je klamstvo. A preto Dávid hovorí: „Bože, pozri, oni sú takíto, ale ja nechcem byť taký. A keď nie som taký ako moji nepriatelia, to je, Bože, len vďaka Tvojej milosti“. Ďalej hovorí: „*Bože, daj im pykať! Nech padnú pre svoje úmysly; zažeň ich pre mnohé priestupky, lebo sa Tebe postavili na odpor*“. Človeku je tak ľahko sa postaviť na odpor, dokonca i hlboko veriaci človek to dokáže ľahko urobiť.

Môžeme povedať, že pre človeka je viac prirodzenejšie byť proti Bohu než byť pred Ním pokorný. Áno. Klamať, robiť nesprávne veci, reptať voči Bohu a zároveň nosiť tvár hlboko veriaceho človeka. Je to také prirodzené, natoľko sme sa s tým už zžili, že si to už ani nevšímame. Preto aj Dávid hovorí: „Bože“ a spomína si na svoj príbeh s Batšebou, kedy konal bezzákonne, pričom si to ospravedlňoval tými „najsvätejšími“ dôvodmi. „Bože, keď ma Ty neudržiš na vlásku Tvojej milosti, budem rovnaký“.

A ďalej, v 12. verši hovorí: „Bože, keď sa to stane, ak ma podržiš“, „*nech sa radujú všetci, ktorí dúfajú v Teba a plesajú neustále. Ty ich ochraňuj, nech v Tebe jasajú milovníci Tvojho mena*“. Toto je vždy výsledok komunikácie s Bohom, skutočného vzťahu s Bohom. Teda, keď takto človek predstúpi pred Božiu tvár. Áno. Radosť a chvála Bohu.

Nie zato, že Boh splnil všetky moje žiadosti, ktoré som povedal na modlitbe. Ale radosť z toho, že Boh za prvé zjavil Svoju milosť a že sa uskutočnilo toto stretnutie. Radosť z toho, že Hospodin mňa drží, aby som sa nestal taký ako tí zlí ľudia, ktorí mi spôsobujú bolesť, aj keby som mohol byť rovnaký ako oni. Radosť z toho, že Hospodin ma ochránil od toho, aby som Mu neodporoval. A Dávid hovorí: „Ja sa budem večne radovať a budem sa chváliť Tebou a milovať Tvoje meno“. A posledný, 13. verš hovorí: „*Lebo Ty požehnáš spravodlivého, ó, Hospodine, ...*“. A nám sa zdá, že áno, Boh skutočne požehnáva spravodlivého zdravím, bohatstvom, radosťou v živote atď.

No Dávid vyslovuje najdôležitejšie slová: „*láskavosťou kryješ ho ako štítom*“. Radosť a láskavosť - to je vždy výsledok skutočného vzťahu s Bohom. Čo znamená „láskavosť“? To je dobrá Božia vôľa, ktorá je darovaná človeku. My ani nechápeme, ako naša ľudská, zlá vôľa, ktorá je zvrátená hriechom, mrzačí náš život. Dávid veľmi dobre chápe, kam až môže doviest' jeho vôľa.

Freud raz povedal, že cieľom života je smrť. On veľmi dobre poznal ľudskú prirodzenosť a vedel, aké túžby má človek, aké túžby naplňajú človeka. A Dávid vie, že jeho zlá vôľa ho ťahá k smrti, k zlu, k rozvratu. A on vie, čím sa to pre neho skončí. A preto hovorí: „Bože, ty mňa samého ochraňuješ od mojej zlej vôle štítom Tvojej láskavosti“.

To je dôvod, prečo anjeli, keď zvestovali narodenie Ježiša, spievali: „a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle“. Jedna vec je dobrá vôľa Boha k človeku, ale druhá vec je dar dobrej vôle človeku. A žiť v súlade s Božou vôľou - to je najväčšie šťastie pre človeka.

V skutočnosti sme veľmi poznačení hriechom. Zdá sa nám, že keď budeme mať dovolené realizovať všetky svoje prania, budeme naozaj šťastní. No zabúdame, kam nás privádzajú naše prevrátené želania. Dávid to vie. A on hovorí: „Bože, vieš, teraz som stál pred Tvojou tvárou. Stretli sme sa. Pochopil som, že mám nepriateľov a ja nie som lepší ako oni. Ty sa s nimi porátaš sám, ale nedovoľ mi, aby som sa ja s nimi poráтал, nedovoľ mi, aby som sa stal podobný na nich. A teraz, Hospodine, keď Ty toto robíš so mnou, chválím Ťa a oslavujem Ťa. Vidím ten zázrak, ktorý sa skutočne odohráva na modlitbe, keď človek komunikuje s Bohom. Zázrak zmeny mojej hriešnej, nedokonalejšej vôle, ktorá ma vedie k smrti.“

A toto je skutočné predstúpenie pred Božiu tvár. Toto si praje Hospodin, aby sme takto predstupovali pred Neho. A keď sa toto deje, nie je dôležité, s akými slovami sme prišli do Božieho chrámu, či so slovami publikána alebo so slovami farizeja, pretože to najhlavnejšie sa odohráva vo vnútri komunikácie, vzťahu s Bohom. Kvôli tomu sa oplatí žiť, veriť a čítať Božie slovo.

Alexander, ďakujem vám za toto stretnutie. Milí priatelia, dúfam, že bolo pre vás zaujímavé to, o čom sme dnes hovorili. Keď máte otázky a nejaké svoje myšlienky, napíšte nám. A my sa tešíme s vami na ďalšie stretnutia pri relácii Otvorená kniha. Dovidenia.

Preložené a natitulkované so súhlasom www.3angels.ru.

